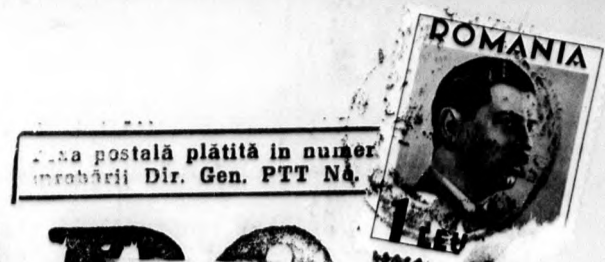

MAGYAR LAJKA

+ 3. é.

Posta postală plătită în numerar
Președintele Dir. Gen. PTT N. A.

Dr. Ramaszetter Róbert urnak
GARIA Disztér 1. 2 BUD.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 138 (1580) szám * Péntek, 1937 július 23

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Egynapi háborúkezdés után ismét fegyverszünet van Észak-Kínában

Azonban mindkét részről tovább készülnek a döntő összeütközésre. — Észak-Kína két tartománya ellenében áll a kínai központi kormánnyal

A távolkeleti háború-kitörést keddtől szerdáiig tartó idő alatt ismét főlváltotta valami újabb fegyverszüneti állapot. A háború és béke közötti szeszélyes hullámnásnak látszik ez a hírtelen változás, melyből arra is következtetnek, hogy a béke mégis föllülkerül.

A helyzet azonban az, hogy az új fegyverszüneti állapotnak kínai részről más a gazdája, mint a döntő háborúra törekvésnek. Már tegnapi jelentéseink is közölték, hogy az önállásra törekvő Hopei és Csahar északkeleti tartományoknak két katonai főparancsnoka is van. Az egyik Szung-Cse-Juan tábornok, aki az északkeleti tartományok politikai tanácsának elnöke, s aki szeretne a japánokkal békében lenni. A másikat a nankingi központi kormány most nevezte ki Feng keresztény tábornok személyében, aki a nankingi (Csang-Kai-Sek tábornagyék) nemzeti függetlenségre törekvésének egyik legteljesebb vezető katonája. Feng még nincs Észak-Kínában, hanem délről parancsolja elő a japánokkal való ellenállásra a kínai

hadsergét mozgósított szervezetét. Ellenben még Szung-Cse-Juan tábornok Észak-Kínában van, s ő vagy a nemzeti ellenállás felvonulásának eltakarására, vagy a Hopei és Csahar tartományok önállósítása iránti őszinte vágyból a japánokkal való fegyverszünetet és békét igyekszik keresztülvinni.

A hírtelen beállott fegyverszünet a Szung-Cse-Juan felülkerülését jelenti. Ha azonban a többi kínai hadsereg is föllérkezik északra, akkor a japánokkal való leszámolás katonai pártja kerül felül.

Még e pártban is két áramlat dolgozik, egyik a tisztán nemzeti irányzat, másik a szovjet-segítséget behozni akaró. Egyelőre ez utóbbi a háttérben húzódik meg és az a szerepe, hogy a nemzetieket a japánokkal szemben ellenállásra biztassa. Japán mindezt látja, s azért ott a háborúra való teljes felkészülés nap-nap után erősödik és hivatalos kormányprogrammá változott.

A legújabb hírek a látszólag megtorpant első háborúra lépéseknek a valóságban való teljes továbbfejlődését sejtetik.

A kínai nemzeti haderő továbbfolytatja felvonulását

Tokióból jelentik: Hivatalos jelentés szerint a japán repülők megállapították, hogy a Csang-Kai-Sek által mozgósított hadoszlopok gyorsan haladnak az ellenállásra kijelölt vonalak felé. Az észak felé vezető vonatok tele vannak csapat- és hadianyag szállítmányokkal. Japán részről ezeket a figyelemztetés ellenére történő csapatösszevonásokat kifogásolják, mert megnehezítik annak a japán kívánságnak a teljesítését, hogy a Peking körüli összeütközést elszigeteljék.

FELBORUL AZ EGYNAPOS FEGYVER-SZÜNET.

Londonból jelentik: Az észak-kínai válság váratlanul ismét súlyosbodott, minthogy a 37-ik kínai hadosztály vonakodott visszavo-

nulni Vangping területéről, melyről parancsnokuk kijelentette, hogy szentnek tekinti Ennek következtében a Lukucsiauban állomásozó kínai csapatok sem vonulnak vissza, sőt azok a csapatok, amelyek már megkezdtek az elvonulást, szintén visszasiettek régi állásaikba, ahol új lövészárkokat ásnak és megerősítéseket vonnak össze. Jelenleg ötezer főnyi kínai csapat tart a tizmérföldes arcvonal felé, amelynek központja Papanan.

De szakadatlanul özönlenek a japán csapat-megerősítések is. Koin-Pen-Szu tábornok, Peking főpolgármestere kijelentette, hogyha a japán csapatok folytatják az előnyomulást, ők viselik a felelősséget az elkerülhetetlen vérontásért.

Németország Amerikával együtt semleges marad, csak békiteni igyekszik

Washingtonból jelentik: A washingtoni német nagykövetség szerdán megbeszélést folytatott Welle helyettes külügyi államtitkárral és Hull külügyminiszterrel a kelet-ázsiai kérdéssel. A nagykövetség kormányának nevében kijelentette, hogy a német birodalom az észak-kínai viszályban a washingtoni kormányhoz basculó semleges politikát követ. Berlin hajlandó

részvenni a viszály megszüntetésére alkalmas módokat megvizsgálásban és úgy Kínában, mint Japánban szót emel a békéért. Németország nem hiszi, hogy a japán-kínai háború alkalmat nyújt a Szovjetnek az Amur mentén való beavatkozásra.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Gyermekrablás nemzetközi asszisztenciával

Irta: Nyisztor Zoltán

Már csak dühöngeni vagy keserűen felkacagni lehetne azon, ha valami naiv és holdkóros lélek századunk aposztrófálása közben „a Gyermek századát” merné emlegetni. Pedig néhány évtizeddel ezelőtt valóban ez volt a jelző és a közvélemény napiparancsa. A lapok megható és rózsaszín romantikába mártott képeket hoztak, mint állítja le a világvárosok zord rendőre a forgalmat, hogy a „Gyermek Öfenségét” sértetlen biztonságban a tereken vagy utcakereszteződéseknél személyesen átvezesse s a közvélemény olyan felháborodásban és lázadásban tört ki néhány magáról megfélekedezett szülő és nevelő miatt, akik nem átalították a Gyermek Öfenségét testi fenyegetéssel fenséges kötelességeire figyelmeztetni, mintha legalábbis az eredeti bűn ismétlődött volna meg. Ekkor váltották át a tanítás és nevelés módszerét s a régi verejtékes kinlódásból csináltak könnyű és könnyed játszva-tanulást; ekkor bontották le a régi, barátságatlan iskolákat és hodályokat s emeltek helyettük levegős, napfényes palotaiskolákat; ezidőtájt indult meg a gyermeknyaraltatás, cserkészlet stb. nagy akciója, mely a fajbiológia megszületése és első kukorékolása nélkül is az új emberanyag tökéletesítésén fáradozott.

Es ma? Hová lett a tavalyi hó? Kezdjük a magzatirtáson és folytatjuk a gyermekrontáson. Nem engedjük megszületni őket s akik a legrettenetesebb numerus clausus mellett mégis megérkeznek, azoknak a gondos szülői nevelés és a még gyöngédebb közvélemény már kora ifjúságukban folyton a szemükre lobbantja, hogy csak feszélyezik a felnőttek boldogságát s tehertélt jelentenek állam, társadalom és család számára. A gyermek ma már nem öröm, napsugár, égi ajándék, amelyért megszügyenülten és könnyörögve esd, akinek nincs, hanem egy „bódult pillanat” vagy „vétkes vigyázatlanság” szomorú gyümölcse, aminek keserű büntetését és átkát egy életen át morogva kell cipelni. De hogy is maradhatna hely a Gyermek Öfensége számára — s pláne korlátlanul — egy olyan társadalomban, mely a legönzöbbségi egoiztikus elvek alapján épül fel s ahol még a faj, nemzet és ország sorsát is az egyéni élvezetvágy különöccének dobják oda?

De úgy látszik, a gunynak és a parodiának teljessé kell lennie. A gyermek százada nem elégedhet meg csak ennyi brutalitással és részleges gyilkossággal a gyermekkel szemben. El kellett venni és megrontani gyermeklelküket is, hogy ártatlanságukkal ne feszélyezzék a sötét és mondhatatlan bűnökben megrögzött felnőtteket s ha már itt vannak, legyenek ők is méltó sírásói ennek a megbomlott európai civilizációnak és kulturának. Ha régen, vérzivataros időkben a pusztulástól megrettent elődeink gyermekeket és szüzeket hajtottak maguk előtt, hogy a vérengzésre felkészült ellenséget könyörületre és kíméletre bírják ostromolt városukkal szemben, úgy mi most cinkosokká tesszük a gyermekeket, hogy legsötétebb politikai terveinknek és merényleteinknek utat törjünk és diadalt szerezzünk. Ott legalább az életet próbálták menteni az étellel, itt a pusztulás és halál száját tömik az ártatlan gyermekkel.

A bizonyítékok itt vannak az orrunk előtt

és kísérletes példákban robbannak ki, nap-nap mellett. A gonosz mostoha és hamupipóke meséje ártatlan és fakó képpé vált, mely megszenyülten bujhat el a mai vérfagyasztó gyermektragédiák mellett. Ma már nem „eset” a gyermekét koldulásra kényszerítő szülő, sem a gyermek-betörő banda, sem a szülői segédlet mellett véghezvitt liliomtiprás. Itt már nem sajnálatos kivételekre, egyes elszigetelt esetekre megy a játék, hanem egy ördögi módon megtervezett és rendszeresen keresztülvitt gyakorlatra, mely a gyermekekből nevelt janicsárokon keresztül akarja a maga sötét céljait megvalósítani.

Most ne beszéljünk Oroszországról, melyben erkölcsileg az antikrisztus országának megvalósítását kell látnunk, a közelebbi példák itt égnék a nyugati határainkon. Hát nem látjuk, hogy minden új és erőszakos politikai rendszer a felnőtteket csak megfélemlítéssel vagy fejbekölintással intézi el, de megerősítést és jövőbeni fennmaradásának a lehetőségét az ifjuság, sőt a gyermek erőszakos, egyoldalú és fanatikus megnevelésében keresi? Kiragadja a szülők és az egyházak kezéből, ahová a természetörvény alapján elsősorban valók a cézári önkényteljén sajátítja ki az állam, illetve a párt számára. Régen nem győzték eléggé gunyolni a monarchiákat, hogy bennük az állampolgár s pláne az ifju csak „ágyutöltelék” s most elragadtatva s kezüket véresre verve tapsolják meg az egyenruhába bujtatott gyermekeket, aki „párttag”, sőt a konspirációra mindig kész felnőttekkel szemben az egyedül megbízható párttag. S az ördögi eredmény már mutatkozik! Megbomlik a család egysége és belső békéje, gyermek szülő ellen támad s ha eleinte még kimélelemből csak hangos és erőyes „politikai felvilágosítással” szolgál, később és a szülők javíthatatlansága esetén már „feljelentéssel” is él velük szemben. Az annyi bajt okozó osztályharc után már csak muló epizódnak jött a generációs vita, a nemzedékek harca, hogy hamarosan elérkezzünk a leg-ötötebb és legpokolibb harchoz: a gyermek harcához szüleiével és pártjaival szemben.

Franciaországban már napirenden vannak az elemiiskolák gyermekei között a politikai viták és világnézeti villongások, amelyek gyakran súlyos testisértéssel s — még leírni is megdöbbentő! — már kétszer véres gyilkossággal is végződtek. 8—10 éves gyermekkommunistaik támadták meg „klerikális” iskolatársaikát, ott, ahol klerikális párt nincs is) se nem hagyták abba addig a „vitát”, míg ellenfelük holtan nem maradt a kezük között. Tessék elképzelni, mi lesz itt a társadalomból, a vagyoni-

és életbiztonságból, ha politikai elvek vagy aspirációk nevében és érdekében éretlen és beszámíthatatlan gyermekeket szabadítunk egymásra a fejbeverésig és a gyilkosságig? S ne higgyék, hogy ezt a gyermek magától találja ki. A gyermek magától legfeljebb tapsol a tüntetésnek, zászlót lenget a követélyválasztáson, megéljenzi válogatás nélkül a tovarobogó autókat s kokárdát, jelvényt, vagy festett tollat akaszt a kalapjára. Őt magát csak a külső kép, a tömeg, a zaj, a felvonulás, a vívat érdekli, belső tartalmát se fel nem fogja, se nem érdekli. A felnőttek gonosz munkája és vetése az, ha mégis érdekli s pláne a gyilkosságig menő fanatikus hévvel részt kér belőle. A felnőttek szörnyű büne aratja itt borzalmas gyümölcsöt. Vetése ez annak a legnagyobbfokú elvetemültségnek, amire, sajnos, csak egy civilizációban perverzette lett emberiség képes. Mi van még hátra, amit a gyermektől ezután elrabolni lehetne?

Európa egén már anélkül is régóta sötét és vészjósló árnyak lebegnek. A megfontolt-ság, lelkiismeret és felelősségérzet már ritka túnemény s helyét a cinkos összetartás, a zsi-ványbecsület, a kalmárérdek s a perzselő szenvedély foglalta el. Már csak az hiányzik, hogy a földi paradicsom utolsó nyoma, a gyermek-kacaj is kihajjon s a szülői gondbarázdák elsimogatására szánt és teremtett kis kezek egymás fojtogatására és legyilkolására meredje-

nek. Elveszett társadalom az, amelyik gyermekeiben nem tud megújulni s kár egy lépés is Európa megmentéséért, ha a gyermekek nem lesznek „különbek” apáiknál.

Kevésbé érdekes, de szörnyen megdöbbentő, hogy ez a modern kivitelű gyermekrablás most már a nemzetközi „játékonyság” mezébe bujik s nemzetközi segédlet mellett történik. Mert ugyan ki nevezhetné másnak azt, ami a nemzetiek által „veszélyeztetett” spanyol, illetve haszk területen történik. Hogy jönnek ahhoz angolok, vagy pláne orosz bolsevikok, hogy ezrével szedjék össze a spanyol gyermekeket s hurcolják el őket hazájukból és a szülői házból, hogy megmentésük életüket és lelküket? Talán nem is az elsők, hanem a másodikok van a hangsúly! Ugyan ki hiszi el, egy félrevezetett angol és betyárrá züllött orosz társadalmon kívül, hogy Francoék a nagy nemzeti harcban pont a gyermekek legyilkolásában fogják harci erejüket vagy akár nemzeti elkészedésüket kitombolni? Tulnai és átlátszó ez a védekezés és szegénységénél csak merészsége nagyobb. Elvenni a gyermekeket, tömeg- és hadseregszámra, hogy a maguk sötét pártpolitikai szemüvege szerint elvonjuk egy másik politikai befolyás elől és esetleg janicsárokat neveljünk belőlük az ellen!

S csak Ráchel sir az éjszakában. Az örök Ráchel sir az éjszakában legyilkolt gyermekei után!

Vasúti szerencsétlenség Satumare határában

Satu-Mareról jelentik: Könnyen végzetessé válható vasúti összeköttetés történt Viile Satumare-n a lipai állomáson.

Délután indult el a hegyről a kisvonat Satu-Mare felé. A lipai állomáson a szerelvényhez akartak kapcsolni négy fával megrakott teherkocsit. A hegyi vonat mozdonyát lekapcsolták és átváltották a szomszédos sínpárra. A mozdony nélkül maradt személykocsik tovább futottak az első sínpáron és

hibás fékezés következtében belerohantak az ott veszteglő fával megrakott teherkocsikba.

A karambolt irratózatot recsezés és ropogás kísérte. A személyvonat

két harmadik és egy második osztályú kocsija kisiklott a sínekről, de szerencsére a kocsik nem borultak fel.

Az utasok körében óriási pánik tört ki. A karambolt következtében a kisiklott kocsik abla-

kai betörték és az üvegcserepek véresre sebeztek az egymásra zufolódott, jajveszékáló utasokat.

Három utas súlyosan megsebesült, míg tízenötön — köztük nők és gyermekek — könnyebb sérülésekkel uszták meg a karambolt.

A sebesülteket a lipai állomáson látták el helyi orvosok. Később az épen maradt utolsó harmadosztályú kocsit összekapcsolták a postakocsival és ez a szerelvény hozta be egy órai késéssel Satu-Marera az utasokat és sebesülteket.

A vasúti főfelügyelőség részéről szakbizottság szállott ki a karambolt színhelyére, hogy a vizsgálatot lefolytassák.

Minden jel arra mutat, hogy a karambolt, amely könnyen végzetes is lehetett volna, a vonat fékezési okozták, akik későn kezdték fékezni a mozdony nélkül futó szerelvény kocsijait.

Az erősebb

Írta: Szentgyörgyi Ferenc

A düh és az elkeseredés a torkát szorongatta. Nem azért, mert visszautasították, mert a vissza-utasítással megalázták, vérgisértették, de föl kellett lázadnia, el kellett keserednie, mert régen találkozott az emberi rövidlátással, tehetetlenséggel olyan hatványozott mértékben, mint most. És a düh, mint valami belső remegés, ahogyan távolodott a komor épülettel, annál jobban elhatalmasodott rajta, birtokába vette és az volt az érzése, hogy ez a belső remegés, mint valami titokzatos, démonikus erő lassanként befurakodik az agyába is, hogy aztán attól a pillanattól kezdve megszűnjön minden önálló gondolata.

Ment egyik utcából ki, másikba be, süketen és vakon és mintha körülötte is megbénult volna az élet. Aztán fáradtságot érzett. Akkor intett egy taxinak, beült és a sofőrnek bement a menyasszonya címét.

A leány — szép, barna, nyílthalmokú leány — már türelmetlenül várta. Ő nyitott ajtó, ragyogó arccal, mosolyogva, de ez a ragyogás, ez a mosoly nyomban eltűnt az arcáról, amikor rápillantott a férfira, aki szólanul, köszönés nélkül lépett a szobába.

— Ma van? — kockáztatta meg a kérdést, remegő hangon a leány.

A férfi nem felelt. A leányt nézte, a sugárzó szépséget, a nagy, barna szemeket, amelyek világitottak, a finommetszésű száját nézte, amely olyan piros volt, mint a szívtisztító óra hullott vércsepp. Aztán odalépett a leányhoz és megfogta a kezét. És amikor tekintete belekapcsolódott a leány nyílt, becsületos, őszinte tekintetébe,

akkor megkérdezte:

— Mondja, szeret maga engem?

— A leány értelmetlenül nézett föl reá.

— Hogy én szeretem-e magát? De hiszen...

— Nem, nem — szakította félbe a férfi — ne értsen félre. Azt tudom, hogy szeret engem, hi-

ezzen ezt az érzését maga számtalan esetben elarulta nekem és már egyedül a tény is, hogy hajlandó a feleségem lenni, az irántam érzett szeretete mellett bizonyít. Mert én ismerem magát annyira, tudom magáról azt, hogy szerelem nélkül maga nem tudná hozzákötöni életét egyetlen férfihoz sem. Ugy-e ez így van?

— Igen ez így van! — felelte meggyőződéssel a leány.

— Csakhogy most nem erről van szó — folytatta a férfi. — Nem arról, hogy maga hajlandó a feleségem lenni. Hogy miután érzéseit átvizsgálta, helyesnek találja a velem való és egy egész életre szóló szerződés megkötését. Nem arról van szó. Nem pedig azért, mert ez nekem most már kevés. Engem most már a nyugodt, békés életre épített szerelem nem elégít ki. Nekem most már az a szerelem, amely szabályozható érzésekből áll, kevés. Nekem most már tudnom kell, minden idegszálamban, idegrostomban éreznem kell, hogy aki engem szeret, az nagyon szeret. És ezért, amikor én most kérdezek, azt kérdelem magától: nagyon szeret maga engem?

— Nagyon szeretem magát! — felelte őszintén a leány.

— Ugy szeret, ahogyan az életben csak egyszer lehet szeretni?

— Igen. Ahogyan az életben csak egyszer lehet szeretni.

— Ez az érzés tehát akkor azt is jelenti, hogy a maga számára nincs senki más, csak egyedül én.

— Igen, ezt is jelenti.

— Hogyha kell, maga elhagyja érttem szü-

leit, elhagy mindent és mindenkit és jön velem.

— Megyek magával.

— Bármikor és bárhova?

— Bármikor és bárhova.

— Köszönöm — mondta ekkor a férfi és

megcsókolta a leány kezét. — Most már nyugodt vagyok.

Odalépett az egyik karosszékhez és leült. A leány is helyet foglalt. A férfivel szemben. Kis szünet után ismét megszólalt a férfi.

— Mint maga is tudja — mondta száraz tóna hangon — ma bent voltam a hadügy-minisztériumban.

A leány szájaszélé megremegett.

— Igen... És?

— Szatócok — válaszolta a férfi valami mélységes megvetéssel hangjában. — Pénzkoldusok. A világ fölötti hatalmat kínálom nekik és ők garasokkal akarnak kifizetni engem. Hát tévednek. Nagyon tévednek. Ha ők nem, majd megveszi más. Nem ezekért, hanem milliókért. Engem nem lehet megtéveszteni, félrevezetni, én tudom, mi a találmányom értéke. Engem nem lehet olesó pénzzel kifizetni. Amikor én egy államnak a világ egyeduralmát biztosítom, akkor joggal megkövetelhetem tőle, hogy az az állam a világ leggazdagabb emberévé avasson engem. Mint ahogyan az is lesznek. Ha nem itt, akkor máshol. Nagy a világ és vannak még okos emberek.

Elhallgatott. Csend lett. Aztán, halkán, kiséremegő hangon megkérdezte a leány:

— Maga... talán el akar utazni?

— El! — felelte habozás nélkül a férfi.

A leány szájaszélé megremegett.

— És én?... Mi lesz velem?

A férfi mosolygott.

— Magával? Maga természetesen a feleségem lesz. Diszpenzációval megesküszünk, aztán megyünk Ketten, együtt. Hiszen megígérte... Az imént mondta... Bármikor, bárhova...

Károly király Angliából visszatér Franciaországba

Londonból jelentik: II. Károly király váratlanul megváltoztatta angliai programját és az eredeti tervtől eltérően már hétfőn elhagyta Angliát. Eredetileg úgy tervezte az uralkodó, hogy néhány hétig marad Angliában és mintegy tízenkét napot Skóciában tölt Lord Londonderry birtokán. Az uralkodó hétfőn visszatér Párizsba. Szerdán este a király Chamberlain angol miniszterelnök látogatását fogadta.

Az irek új szabadállama De Valerát választotta meg elnökké

A népszavazás tulnyomó többséggel az angoloktól való elszakadás mellett döntött

Dublinből jelentik: A parlamenti választások tudvalevőleg azzal az eredménnyel végződtek, hogy Devalera függetlenségi pártja 69 mandátumot kapott s vele szemben Cosgrave angolbarát pártja 48-at, a munkáspártiak 13-at, a pártonkívüliek 8-at. Így a számok alakaszerűsége szerint Devalera pártjával szemben az összes ellenzékiek is ugyanannyi helyet kaptak a parlamentben. Azonban a pártok követelése szerint az angolokkal kiegyezők mégis lényegesen kisebbségben maradtak, mert a munkáspárt még élesebben kívánja az Angliától való elszakadást, mint maga Devalera. Ezt mutatja az önálló és független Írország alkotmányára felőli népszavazás is, melynek az volt a végeredménye, hogy 650 ezer szavazatot adtak le az új alkotmány mellett, s 420-at ellene.

Írország népe tehát jelentős többséggel kimondotta az angol birodalomtól való elszakadást.

A szavazások eredményének megfelelően Devalera pártja a munkáspárttal koalíciót kötött s így Devalerának a kormányzáshoz elegendő többség áll a rendelkezésére. Viszont az ellenzék is elég számos ahhoz, hogy az ir függetlenségi törekvések végletekbe ne menjenek, hanem Angliával a jó szomszédai viszonyt keressék. Írország új parlamentje összeült, s első nagy cselekménye az volt, hogy megválasztotta a szabadállam első elnökét. Devalera lett az elnök 82 szavazattal 50 ellenében.

adjon
a zöldsalátának
zamatot „SPHINX”-ételolaj
hozzáadásával.

SPHINX

EZ A
MÁRKA BIZTOSÍTÉKA A
MINDENKORI ELSŐRENDÜ MINŐSÉGNEK

Japánban letartóztatják a háború- ellenesek vezetőit

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Tokióból jelentik: A japán hatóságok felülnő letartóztatásokat fogantatosítottak. A letartóztatottak között van Kazuo Furushina ismert politikus, a felsőház egyik vezető tagja, akit azzal vádolnak, hogy éket akar verni a

japán nép és hadsereg közé. Letartóztatták még Reikitohta Kita tanárt, az alsóház tagját, valamint több ismert író és a liberális párt több ismert tagját is.

Ugy-e, ezt mondta?

— Igen! — felelte csendesen a leány. — Ezt mondtam.

— Hát akkor így is lesz! — erősítette a férfi. — Megyünk. Együtt. Hogy hol kötünk ki, hol, melyik városban, melyik államban állapodunk meg, nem tudom. Mindenesetre ott, ahol legtöbbet fizetnek. Ahol nagyon gazdaggá tesznek. Engem és . . . természetesen magát is . . . — Kis szünetet tartott, a leányra nézett, majd megkérdezte: — Nos, örül ennek? Igen? Örül? Nagyon örül?

— Igen — inkább lehelte, mint mondta a leány. — Örülök, nagyon örülök, de . . .

— De? — De ha maga sok pénzt, nagyon sok pénzt akar a találmányáért és ha magának ezt a sok pénzt, ezt a nagy összeget csak az ellenség fizeti meg, akkor ez azt jelenti, hogy maga a találmányát az ellenségnek adja el. Igaz?

A férfi szemöldöke összefutott.

— Ellenségnek? Miféle ellenségről beszél maga?

— A mi hazánk ellenségéről . . . Annak a földnek az ellenségéről, ahol születtem én és születtem maga is . . .

— Nekem ehhez a földhöz semmi közöm! — pattant föl a férfi. — Ez a föld nekem nem adott mást, csak szenvedést, ezen a földön én csak rugást kaptam, megaláztatást kaptam, én tehát ezt a földet megtagadom. Ki fogom irtani még az emlékezetemből is.

A leány nem válaszolt mindjárt. Előrenézett, bele a levegőbe, hosszasan, sokáig és csak aztán szólalt meg, halk, fátvolyozott hangon.

— Megtagadja? Kiirtja? Csak azért, mert az élők elűzték erről a földről? De azt elfelejti, arra nem gondol, hogy akit az élők elűznek, azt a halottak visszahívják?

A férfi fölkapta fejét.

— Hogy . . . Hogy a halottak? Dehát . . .

A leány nem figyelt rá. Nyugodt hangon folytatta:

— Magának is volt édesanyja . . . Fiatalon halt meg . . . Ugy, mint az enyém . . . Most mind a ketten künn pihennek a temetőben . . . Szép, virágos sírhalom borúl föléljük . . . — Elhallgatott egy pillanatra, majd így folytatta. — Mi természetesen gazdagok leszünk. Utazhatunk Északra, Déltre, Keletre, Nyugatra, csak éppen haza nem jöhetünk soha. — Nem nézett a férfira, úgy kérdezte meg: — Mert úgy-e, miután maga ezt a találmányát ellenséges államnak adja el — ez akkor — úgy-e, azt jelenti, hogy mi többé soha haza nem jöhetünk? Ugy-e, ezt jelenti?

A férfi összeszorított szájjal hallgatott.

— Igen tudom, ezt jelenti — válaszolta helyette a leány. — Hogy az egész világ a miénk lesz, hogy ami szépség, gyönyörűség a földkerekségén van, azt mind-mind megkaphatjuk, abban minden dűskalkohatunk, csak . . . csak egy lesz tilos, egyetlenegy: friss virágot ültetni édesanyánk sírjára.

— Szentimentális mus — jegyezte meg kisé bizonytalan hangon a férfi. — Naiv asszonyi érzékenység . . .

A leány szája sarkában fanyar mosoly jelent meg.

— Szentimentális mus? Kedves barátom, maga talán még nem látta, de én már láttam, messze idegenben, embereket elsorvadni, erős, egészséges, gazdag embereket elpusztulni a nosztalgiaától, attól a soha el nem érhető, soha be nem teljesíthető vágytól, hogy az életükben csak még egyszer meglátogathassák édesanyjuk sírját. Én ismertem embert aki menekülni akart a vagy elől s ez a vagy üldözte, hajszolta világ-

tajakon at, ez a vágy belemart a lelkébe, mint egy vérző seb és szörnyű fájdalommal a halálba kínozta . . . En láttam, messze idegenben, nagyvárosi kávéház egyik sarkában, asztalra borulva görcsösen zokogni férfit, mert valaki kiejtette előtte megtagadott, elárult hazája nevét . . . Ez a férfi ekkor már egyedül volt, mindenkitől elhagyatva. Mert az árulót mindenütt hozsannával fogadják. Az áruló, az árulás percében, mindenütt megkapja a külső tiszteletet, a látszólagos megbecsülést. De csak az árulás percében. Akkor és addig, amíg nincs teljesen a karmaik között. Utána? Utána megvetik, utálják, menekülnek előle, irtóznak tőle, mint a bépkokostól. Es ekkor egyedül marad. Társatlanul, számkivetve, minden emberi közösségből kitagadva, teljesen egyedül. Hazátlanul, becstelelenül, nyomorulttan, egyedül. — A leány most kiegyenesítette derekát és a karosszékekben gubbasztó férfi felé fordulva, nyugodt, de határozott hangon megkérdezte: — Hát maga ezt akarja? Ezt?

Feszült csend támadt. Ezy pillanatra. Akkor a férfi ökölbeszorult keze rácsapott az asztalra és szikrázó szemmel, rekedten kiugrta:

— Ezt akarom! Igenis ezt! Emberek nélkül. Nem kellene. Nekem nincs szükségem senki másra, csak egyedül magára. Én erős, bátor és boldog leszek, mert mellettem erzem magat. — A férfi arca már lángolva égett és a melle zihált. — Mert maga. — kérdezte és a leány tekintetét kereste. — maga úgy-e mellettem lesz? Mondta, megígérte. Tudom. De mondja, ismétlje még százszor, hogy szüntelenül halljam, maga velem jön, mellettem lesz úgy-e, igen?

Csend következett, hosszú, kínos csend és ebbe a csendbe határozottan, kisse csendes hangon bele a leány:

— Nem!

A férfi arcából kifutott a vér.

Angol-francia-olasz ellentétek a benemavatko- zási bizottságban

Grandi olasz nagykövet vitatja, hogy Angliának és Franciaországnak megszűnt a tengeren való ellenőrzési joga

Londonból jelentik: Edén angol külügy-miniszter szerdán délután Grandi olasz és Corbin francia nagykövettel tanácskozott az angol közvetítő terv körül váratlanul felmerült nehézségekről. A Reuter értesülése szerint Londonban úgy vélik, hogyha Olaszország kifogásai alapvető természetűek, nem lesz könnyű megtalálni a zsákutcából kivezető utat. Lord Plymouth közvetítő indítványát elutasították és angol körök hangoztatják, hogy az angol kormány türelme nem kimeríthetetlen. Nem hiszik azonban, hogy Olaszország vállalná a felelősséget azért, hogy a tárgyalások pusztán eljárási kérdéseken hajótörést szenvedjenek.

Grandi azt javasolta, hatalmazzák fel az angol kormányt, kezdjen tárgyalásokat a két küzdő féllel nemzetközi megfigyelőknek Spanyol kikötőbe való küldéséről, még mielőtt megegyezés létesül az önkéntesek elszállítása és a hadviselő jogok megadása tárgyában. Anglia álláspontja szerint azonban ez a hírszó pont elválaszthatatlan egymástól és úgy Anglia, mint Franciaország helytelennek tartaná, hogy az első pontról külön tárgyaljanak, minthogy Franco tábornok a hozzájárulást nyilván a hadviselő jogok megadásától, a valenciai kormány pedig az önkéntesek elszállításától tenné függővé.

Grandi azt a kijelentést tette, hogy Angliának és Franciaországnak nincs többé joga tengeri ellenőrzést gyakorolni, ami a spanyol nemzeti partvidék ostromzárásával egyenlő értelmű. Angol és francia felfogás szerint a tengerészeti ellenőrzést Németország és Olaszország visszavonulása nem hatálytalanította és Angliának mindig az volt a szándéka, hogy kiveszi abból a maga teljes részét, ha nem lép életbe az angol tervben javasolt másik megoldás.

PALESZTINA FELOSZTÁSA TÁRGYALÁSÁT AZ ANGOL ALSÓHAZ IS MEGKEZDETE.

Londonból jelentik: Az alsóház szerdán kezdte meg a Palesztina felosztásáról tárgyaló bizottság jelentésének vitáját. Ormsby-Gore gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy az ujonnan létesülő arab és zsidó állam természetesen nem lesz teljesen független, mert sem Anglia, sem a Népszövetség nem tartja helyénvalónak ezt a megoldást. A két állam továbbra is a Népszövetség gondnoksága alatt

XI. PIUS PAPA koronázása ezidél évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képben mutatja be Szent Péter mai utódját a legbátrabb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiúi bölcsességében és legmeghittebb és letehetőbb nemes emberi múltjában. Ime néhány fejezete a könyvnek: Diadaloszlop és a pápai szék. A lombard városkésztől a Vatikán tróniáig. Ratti bíbornok megválasztása. A Conclave és XI. Pius választása.

A pápa fejedelme. Hogy tölti a Pápa egy napját. stb. stb.

A könyv ára 264 lel és portó.

Megrendelhető lapunk könyvsztályánál

fog állani. Ugyanakkor azonban mindkét állam egyenjogú tagja lesz a Népszövetségnek.

AZ EGÉSZ PALESZTINA ZSIDÓ-ARAB VEGYES KORMÁNYZAT ALATT.

Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai kérdés megoldására arab részről új javaslatot terjesztettek az angol főbiztos elé. Ennek értel-

Megjártam Párizst

(Egy társasutazás élményeiből)

Indulás! Szól a jelszó s csapatunk elfoglalja a szálló előtti villamos váróteret. Jön a kocsi, szerencsére egy-két ember lézeng benne, Seibel István barátom vezényel: „Magyar Lapok felszállani!” s a jelszót hangosan ismételve ötvenen szállunk fel. Olaszaink csodálkozva nézik a zajos honfoglaló társaságot, mi meg a rendkívül kényelmes és praktikus megtervezett villamost csodáljuk, no meg azt is, hogy a kalauz nem jön hozzánk, hanem egy magas székben ül, mint Monte-Carloban a krupié s így inkasszálja a jegy árát minden előtte elhaladó útastól. Alig, hogy jegyet váltottunk, már szól is a kalauz: „Scala-tér, leszállani!”

Mondhatom, nagy kiábrándulást éreztem. Forgok, keresem a Scala opera világhíres, fényes épületét, de magamtól nem tudok rájönni, melyik az, végre Bánáss László rámutat egy kopott, semmütemondó épületre. Kívülről kopott, elhanyagolt, belülről pedig nem lehet megtekinteni, mert jelenleg nyári szünet van. Egy jó operaelőadás ellenében hajlandó lennék rossz véleményemet megváltoztatni. Az igazság azonban nem vár bennünket tárt karokkal. Elhatároztam tehát, hogy megbosszúlom magamat: lássák a következményeket, — legközelebb rossz zenekritikát írok róluk a „Magyar Lapok”-ban.

Sokat időzni nem érdemes itten, így tehát már be is léptünk az ugyanezen a téren kezdődő „Galleria”-ba, amely egy óriási méretű üvegtetővel fedett négy kijáratú, keresztalakú üvegszarnok. Előkelő kávéházak és luxusüzletek előtt megyünk el, de nem bámészkodunk, mert a Dóm-téri kapuhoz érünk s előttünk a gótikus építőművészet legragyogóbb remeke, a milánói Dóm. A tér közepén megállunk s percekig szótlanul csodáljuk a sok száz csipkés kis tornyot, az ezernyi külső szobrot, a telőzet és támfalak lehelletkőnyű márvány faragását. De hajt a kíváncsiság s már indulunk befelé. Az ajtóban egy idegenvezető jelvényes férfi áll elébünk s ajánlkozik. Bánással mondjuk, nem szükséges, de ő azt mondja, muszáj, mert csak neki van joga magyarázni. Parázs kis veszekedést rendezünk. Ő olaszul hadar, én magyarul. Kívánjuk egymásnak a legjobbakat, de hiába mondjuk barátunknak a legszebb jelzőket, — bandita, csirkefogó, zsaroló, — nem hatódik meg s nem akar a kapun beengedni. Végre mi is, ő is a rendőrhöz folyamodunk, aki meghallgatja jogi véleményemet, de úgy látom, egyáltalán nem érti. Bánáss igyekszik még meggyőzni, de ő ítéletet nem mond, mire megújuk a dolgot s az idegenvezetővel együtt benyomulunk a templomba. Urasága azonban itt sem csendesedik s csak akkor oldalog el, amikor beleegyezek abba, hogy magyarul magyarázza el a templom szépségeit.

Megnyugodva szemléljük a színpompás napvilágtolt üveglakokat, a templom csodálatos tagoltságát, belső kecsességét. Bánáss

mében Palesztinában a jelenlegi lakosság arányának megfelelően zsidó-arab vegyes kormány alakulna. A javaslat szerint a zsidóság bevándorlását meg kell szüntetni.

EDEN A PARLAMENT NYÁRI SZÜNETE ELŐTT MEGEGYEZÉST AKAR ELÉRNI.

Londonból jelentik: A „Daily Mail” jelentése szerint Grandi olasz nagykövet csütörtökön közölte Edennel, hogy Olaszország kész közreműködni a spanyolországi idegen önkéntesek elszállítása körül, ha mindkét félnek megadják a hadviselő jogokat. Edén hangoztatta, hogy a benemavatkozás kérdésében eredményt kell elérni, még mielőtt az angol parlament nyári szünete megkezdődne. A lap szerint arról van szó, hogy a hadviselő jogok megadásáról és az önkéntesek elszállításáról majdnem egyidőben tárgyaljanak a döntés mielőbbi elérése céljából.

Írja: dr Patzkó Elemér

csendben magyaráz, adatokkal zsonglörködik. Hátram mögött egy női hang: „Írja Samu, tiszta márványból épült, tervezte...” s hiába fordulok meg, nem tudom eltalálni, ki volt, csak egy urat látok, aki fel se néz, csak jegyez. Kitérünk a templomból, új magyarázat s ismét hallom: „Kívülről 3000 szobor... Írja Samu.” Mi ez, mondom, talán az „Írja hadnagy” repíze szabadtéren, de csakhamar láttam, hogy itten más a szereposztás, egy hadnagykorban lévő hölgy vezényel a tábornoknak beálló urnak, aki, úgy látszik, semmit sem akar megnézni. „Férj és feleség” — súgja valaki. Irigylem ezt a fiatal feleséget. Mégis csak nagy kényelem, ha az embernek egész úton semmit sem kell megjegyeznie.

No de az „Írja Samu” vezényszó is elhalad, tovább megyünk. Itt a Santa Maria delle Grazie templom, mellette a dominikánus kolostor s ennek egyik volt kápolnájában Leonardo da Vinci falfestménye: „Az utolsó vacsora.” Belépti díj 2 lira, egy-két útitárs, inkább férfikorban járó leányzók, kívül maradnak. Sajnálom őket. Biztosan nincsen lírájuk. De később megnyugszom: miután félóra gyönyörködés után kijövünk, látom, hogy szegénykéek kárpótolták magukat az elmulasztott élményért, — 3 líráért fagyaltoltak a szomszéd cukrászdában.

Igy fagyaltozás után könnyebben esik a sétálás. Megcsodáljuk az óségi tiszta román stílusú Szent Ambrus bazilikát, amely a római Szent Pál bazilikára emlékeztet, majd elmegyünk a Sforza-kastély elé, hogy eljussunk a legbájosabb milánói szoborhoz, Szent Ferenc-kútjához. Kis pihenő a Giardino Pubbico-ban, a gyönyörű parkban, megnézzük az itt lévő ingyen állatkert s hazamegyünk farkasétógygyal vacsorázni.

Tizenkét líra egy üveg pezsgő, mondja valaki, aki a borlapot tanulmányozza és előkelő nedű kerül az asztalra. Emelkedett hangulatban vacsora után ismét a „Galleria”-ba megyünk, leülünk egy fényes kávéházban, megcsodáljuk az éjszaka is nyitva lévő, fényes üzleteket, a hullámzó tömeget, még egy utolsó pillantás a kivilágított Dóm-ra és a terre s gyűrünk haza aludni. A pezsgő azonban, úgy látom, nagyon megcsiklandozta inyünket s a néhány megmaradt líránkat sem akarjuk szegyen szemre hazavinni. Így, hazaérve, két üveg pezsgővel léptünk ismeretségbe s közbe élvezzük a különös olasz éjszakát. Félhárom, kiáltja rémülten egyikünk, menekülünk az ágyba s azon töprengünk, hogy hogyan fogunk majd felkelni reggel ótkor. Ha reggel nem jelentkeznék idejében, kérem, ne nyugtalankodjanak, nem haltam meg, — csak alszom...

Olvassátok és terjesszétek
a Magyar Lapok-at!

Nemzetközi gyásznap Marconi emlékére

Londonból jelentik: A Rádió Világszövetség elhatározta, hogy Marconi halála alkalmából nemzetközi gyásznapot szervez. Olyan nagyszabású rádió ünnepség lesz ez, amilyenben eddig még senkiesem részesült. A tervhez Európa és Amerika valamennyi rádiótársasága csatlakozott. A részletes programot a legközelebbi napokban állítják össze és akkor jelölik meg a leadás időpontját is.

Belgrádban megfékeztek a konkordátum elleni tüntetéseket

Belgrádból jelentik: Szerdán este egy főleg fiatal emberekből álló csoport ismét tüntetni akart a fővárosban a konkordátum-javaslat ellen. A rendőrség azonban idejében szétzavarta a tüntetni készülőket és komolyabb összeütközésre nem került sor.

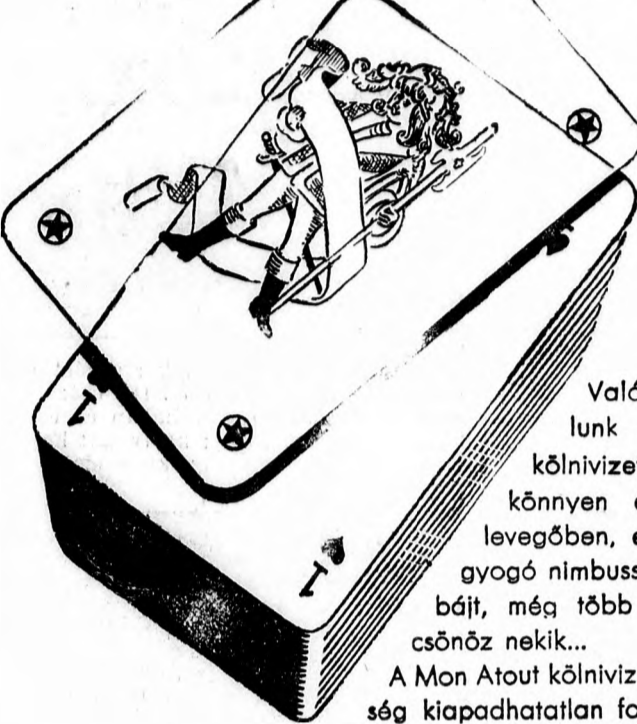
Felvétel a ferences papnövendékek közé

A Szent Ferenc-reng tagjai lelkipáztorkodással, külső és belső missziók, lelkigyakorlatok tartásával és tanítással foglalkoznak. Aki hivatást érez mindezen foglalkozásra és a jó Istennek akarja szentelni magát, jelentkezhet felvételre.

A Kollégium Szeráfikumba, a Rend belső intézetébe, lehet kérvényezni a gimnázium bármelyik osztályába (I—VIII.)

Egyenesen az ujoncok közé felvételt nyernek, akik a gimnázium VIII. osztályát elvégezték. Szükséges okmányok ezek: 1. Keresztlevél; 2. bérmentési bizonyítvány; 3. születési kivonat a polgári anyakönyvi hivataltól; 4. állampolgársági bizonyítvány; 5. erkölcsi bizonyítvány a lelkésztől külön lezart borítékban; 6. orvosi bizonyítvány, különös tekintettel a szemek, fogak és tüdő egészségi állapotára; 7. iskolai bizonyítvány; 8. szülői beleegyezés, melyben az is ki van tüntetve, hogy a szülők szerzetbe vonult gyermeküktől, vagy a szerzettől, anyagi támogatást nem várnak. Pályázni óhajtok küldjék be kérésüket legkésőbb július 31-ig ezen címre: Ferences Tartományfőnökség, Cluj, Str. Franciscanilor 1.

EGY ATOUT

A LIDON a STRANDON

*a kedves nimfák
ezrei fürödnek a
Mon Atout kölni-
vizben!*

Valóban, minden táskában találunk egy üvegcsé Mon Atout kölnivizet. Diszkrét és édes illata könnyen és nyugodtan uszlik a levegőben, a kedves lényeket ragyogó nimbuszal övezi, még több bájít, még több kedvességet kölcsönöz nekik...

A Mon Atout kölnivíz a báj és szépség kiapadhatatlan forrása.

*Nem csak toalett-
asztalára és utine-
cessairejébe, de re-
tiküllébe is való egy
kis üveg Mon Atout
 kölnivíz. Nyáron
 nélkülözhetetlen!*

MON ATOUT

KÖLNIVIZ, a *Lady* cég kreációja

Más híres Lady készítmények: CHAT NOIR, PERLE DE PARIS, JOCKEY CLUB, JAZZ.

A Madrid körüli új harcok az eddigi spanyol polgárháború legvéresebb csatái

A vörös tüzéség tábornok parancsnokáttörzstiszttjeivel együtt elfogták és agyonlőtték. — Gil Robes katolikuspárti vezért a nemzeti kormány titkos megbizatással Angliába küldte

Perpignanból jelentik: A Madrid körüli helyzetéről szóló nemzeti és köztársasági jelentések abban az egy pontban megegyeznek, hogy a polgárháború második esztendőjét egy eddig legvéresebb támadás vezette be. Elfogott köztársasági katonák elmondották, hogy a köztársasági tüzéség parancsnokát, Aral tábornokot Valdemorilónál hat törzstiszttjével együtt a nemzetiek agyonlőtték.

A spanyol nemzeti kormány a baszkok régi kiváltságai visszaadásáról tárgyalásokat kezdett

A spanyol nemzeti kormány bizottságot küldött ki San Sebastianba abból a célból, hogy javaslatot dolgozzon ki a régi baszk-tartománybeli jogok visszaállítására. A bizottság a nemzeti spanyol kormány két képviselő-

Saint Jean de Luzból jelentik: A Reuter jelentése szerint Franco tábornok Gil Robles volt hadügyminisztert, a katolikus konzervatív vezért titkos megbizatással Londonba küldte. A megbizatást hosszas tanácskozás előzte meg, amely állítólag a spanyol nemzeti politikának új korszakát nyitja meg. Gil Roblesnek igen fontos szerep jut az új állam megszervezésénél.

jéből és a Guipuzcoa-i és Biscaya-i baszk tartományi tanács két képviselőjéből áll. A jelentést harminc napon belül a nemzeti kormány elé kell terjeszteni. A rendelet, mely a bizottság megalakulását kimondotta, egy má-

sodik jelentés elkészítését is lehetővé teszi abban az esetben, ha nem jönne létre megegyezés.

Tudvalevően a baszkok régi, sajátos jogokkal rendelkeztek, saját közigazgatásuk volt a tartománytanácsban, az úgynevezett Diputaciónban. Évszázadok óta

mentesítve voltak az egyenes adószolgáltatás alól, olyanképpen, hogy a baszk tartományi tanács a madridi kormánynak adóban bizonyos globális összeget fizetett, de ennek az összegnek felajánlását maga a tartománytanács határozta el. Ezenkívül a baszkoknak saját iskola-közigazgatásuk volt.

Ezeket a különleges jogokat, az úgynevezett „fueros”-kat, a jelenlegi nemzeti spanyol kormány egy június 23-án kiadott rendelettel mindkét fentnevezett tartományban megszüntette, miután ezek a tartományok vonakodtak önként Franco tábornok oldalára állni. A tábornok pedig az ő előjogaik további megtartását ígerte nekik arra az esetre, ha Valenciától elválnak.

Alava baszk tartomány, mely Franco tábornok oldalán áll, valóban birtokában van most is régi kiváltságainak. Ugy látszik, hogy a spanyol nemzeti kormány az említett két baszk tartományban sem akar minden különleges jogot megszüntetni. Módot keresnek arra, hogy a baszk sajátosságát beleillesszék az össz-spanyol állam kereteibe.

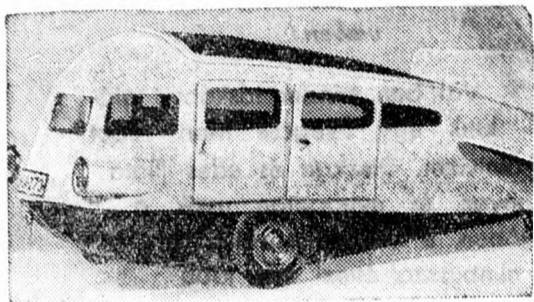
A baba játszani akar...

Gyermekjátékoktól — a nagyok öldöklő játékáig

Mit és mennyit játszik — a huszadik század embere? Játékok, amelyeken vagyontokat vesztek és kerestek

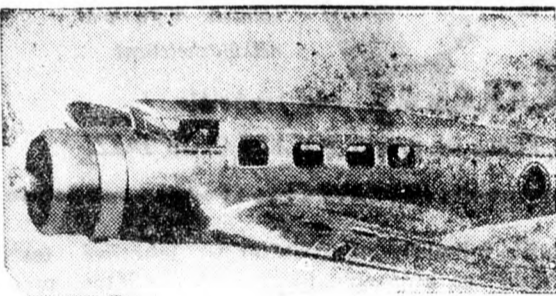
Hát igen. A baba játszani akar. Csecsemő korában csörgő kell neki és cucli, aztán játék-baba, homok, kavics, főzőedényke, kis vasút, kisautó, kis tank. De megteszi a golyó is vagy a nadrág-gomb, a fakard és ilyenkor nyáron a papír, nád és spárga együtteséből készült — sárkány. A gyermek akkor boldog, ha teljesen elmerülhet a játékában és nem zavarja senki. Ilyenkor ő az indiai gazdag maharadza, a vasúti bakter, a mama, a sarki boltos egyszemélyben és sírni kezd, ha megzavarják s nem egyszer elkeseredésében töri össze a játékeit, amik lehetnek nagyon finomak és drágák, de bizony egyszerű házikészítmények is.

A baba játéka azonban nem igen maradnak meg a gyermekszoba, a kert keretei között. A

vasút, az autó, a repülőgép és a tank már régóta a felnőttek épp annyira hasznos, mint veszedelmes játéka közé tartozik, akár csak a golyózás vagy a gomb. Csak hogy a felnőttnél kugli, billiard és rulettgolyó lesz a gyermek színes üveg-golyóiból és gyilkos revolver a pukkanós pisztolyból.

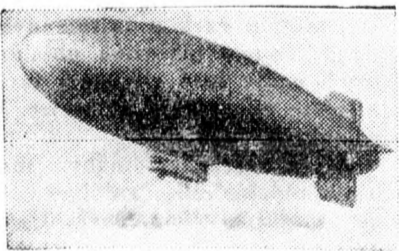
Körülbelül két milliárd lélek él a földön és ennek legalább a fele játszik. A fa, a gumi, a papír, sőt a papírmásé is, — gyorsan elkopik, tönkremegy. Az üveg, a porcellán eltörik, újjakkal kell pótolni. Ennélfogva — mivel a legtöbb játé-

tárgy ezekből az anyagokból készül, — a természetes, a gyártás és a forgalombahozatal szinte állandóan tart. Gyönyörű játék volt, — nem tudom, „divatban” van-e még, — a kőépítészekrény, aminek színes kőveiből gyönyörű házakat, templomokat lehetett építeni. Ez a gyermekjáték is túl nőtt a gyermekszobán. Ma nagy paloták, intézmények modelljeit készítik el olyan kicsiben, mint az „építészekrény” házaikat s kiállításokon gyakran találkozunk ilyen modellekkel.

Arra a kérdésre, hogy mikor kezdték meg a játégyártást, igen nehéz volna felelni, mert hiszen az ógörög, az asszír, a szumír nép gyermekében éppúgy élt a létfenntartás legelénkebb megnyilvánulása, a játékosztón, mint a huszadik század gyermekében, legfeljebb a játéktárgyak változtak meg. A bunkó azonban, a mivel haragból főbeköltintették egymást, ugyanaz maradt.

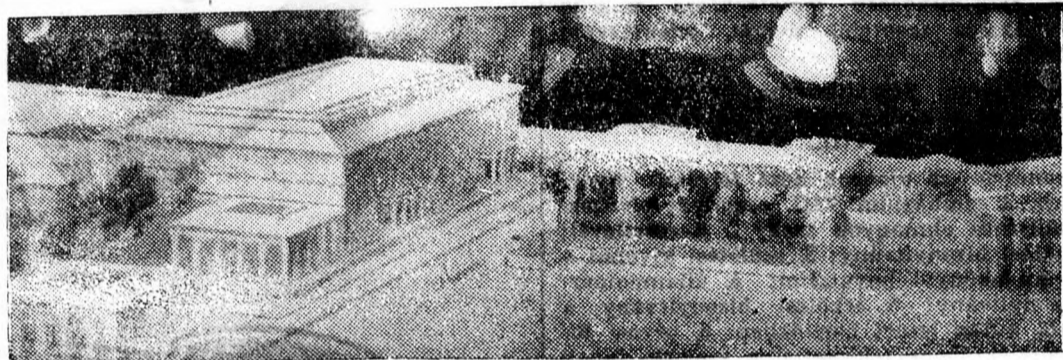
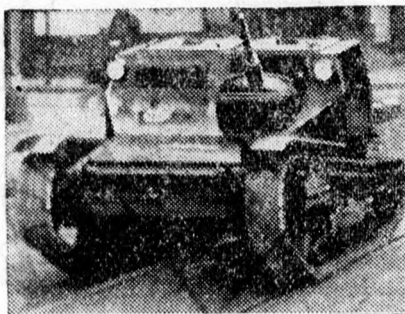
A felnőtt ember és a gyermek játéka között azonban óriási a különbség. Amíg a felnőtt tisztán szórakozásból játszik, hogy elfelejtse napi gondjait, esetleg, hogy

a kártya- és rómi-játékokon megkeresse a napi szükségleteinek fedezésére szolgáló összeget, — addig a gyermekben a játszás felébreszti fantázia világát s olyan lelkiismeret számára, mint a dolgozó embernek a munka, a gondolkodás: a

művésznél pedig az alkotás inspirációja. A felnőttek nagy tömege mégis, többet játszik, mint a gyermek, aki iskolába jár, tehát tanulnia is kell, este pedig korán lefekszik aludni.

Ilyenkor nyáron különösen nagy „szezonja” van a legkülönbözőbb játékoknak. A sportszerű és testedző játékok mellett ma is a legnépszerűbb a kártyajáték, amely egyben a legnagyobb multira is tekinthető vissza. A kártyázást a szaracénok hozták be Európába s a XIII. században kezdett elterjedni, főképp Angliában és Franciaországban, ahol kézzel festett kártyákat használtak. Kínában és Japánban vékony elefántcsont és fa-

lapocskákkal kártyáztak, de ezek inkább a rómi kockákhoz hasonlítanak, mint a kártyához. Európában a kockajáték szenvedélyén is túltett a kártyaszenevedély, úgyhogy 1240-ben a worceszteri szinodus eltiltotta a kártyajátékot, mit aztán hosszú ideig titokban üzték a játékosok. Igazi elterjedése csak 1423-ban kezdődött, a fametszés feltalálása után s 1560-ból való a legrégebb, fametszetű kártya, — amely megmaradt múzeumi relikviának.

A kockázást, ami évezredek multú szerencsejáték, — már a régi görögök és rómaiak is üzték és nagyon régi játék az indiai eredetű sakk, amelyről a legrégebb leírást Firdusi perzsa költő adta. A perzsáktól az arabok vették át, akik az IX. században hozták be Szicíliába és Spanyolországba, Angliában pedig a XII. század-

ban terjedt el, majd Európaszerte s ma is a legkomolyabb játékok egyike. A kugli vagy tekejáték szintén igen régi eredetű s ma is megjelölően népszerű. A kereszténység elterjedésének legrégebb korából származik s 1370-ben olyan szenevedélyesen üzték a franciák, hogy V. Károly betiltotta a tekezést, mert merész fogadásokkal tönk szélére sodrták egymást a jó népszerűségi. A tekeből fejlődött ki a billiard, amely a XVI. században terjedt el világszerte.

Ezeknél sokkal veszedelmesebb játék a

rulett, amit évtizedeken át csak a montekarlói badeni s zoppói kaszinókban játszottak, de a világháború után elterjedt s mindenfelé alakultak rulettklubok, amelyek a „könnyű pénzt kereső” közönség kizsákmányolásából gazdagodtak meg. A ruletthez hasonló a bul és a pörgettyű s Angliában igen népszerű hazardjáték volt a „fej vagy írás”, amely, mint az „itt a piros ott a piros” nevű kártyajáték, kivonult a külvárosba s hídak alatt, vonatokon és kültekli kocsmákban fosztogatják velük a naiv embereket szélhámosok.

A kínaiak népszerű játéka a rómihez hasonlító Mah Yong, amit színesen festett kockákkal játszanak.

Pár év előtt a Yo-yo-láz volt divat világszerte s a világháború után kezdett tért hódítani a keresztretjévény, ami a sakkhoz hasonló magasabb szellemi szórakozás és egész társaságok kereshetnek mellette tanulságos időtöltést.

Ezek mellett a társasjátékok egész sorát említhetném. A gyermekvilág „kinn a bárány benn a farkas” nevű játékát ma a világ diktátorai és diplomatái játszik. Eszközei ennek a „játéknak” a tank, a repülőgép, a léghajó, egyes várak és városok, sőt egész országok. Ezeknél sokkal áratlanabb, de százezreket megmozgató játék a football, amiből tízezrek élnek, sőt jól élnek és a többi sportok; például az autóversenyek, amelyek nem egyszer tragikus fordulatokkal bővelkednek, mivel rendszeresen a merész kanyarodóknál történnek súlyos, sőt halálos végű balesetek. A vízisport már kevesebb áldozatot követel, hiszen aki vízisportot üz, jól tud úszni. Ez a legegészségesebb sportok egyike. Az úszás mellett a csónakázás is

szíves szórakozás nyári melegben, s aki az egyensúlyozási készségét akarja próbára tenni, megteheti pallón, cölöpökön, legfeljebb behuppan a vízbe. Az egész világ egyensúlyvesztett ma és minden percben lecsúszik arról a bizonytalan és vékony pallórol, amit világbékének hívnak. És az, aki elvesztette a talajt maga alól, akit az erősebb játékos kiűtött a játszók sorából, csöndesen és némán fekszik az utcán, ahol forradalom, esetleg polgárháború áldozata lett; vagy a mezőn, a hegyoldalban, amit „te- repnek”, „had-

szintérnek” nevezett el az ember, aki élet helyett gyűlöletet vetett és élető természetes helyett halált arat. De ennek maga az ember az oka, mert hallgat a Bűn szavára és a rombolás szelleme lesz urra lelke felett. A krisztusi jószág azonban mégis győzedelmeskedni fog a játékból is gyilkosságra vetemedők felett, mert ugyan igaz, hogy fegyver által vesznek el, kik fegyverekkel élnek, de az is igaz, hogy a szeretet által tisztulnak meg azok, kik a szeretethez békességgel közelednek. (h. ö.)

APUÁLIS KÖNYV!
A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása
Akarja életét meghosszabbítani?
Akar ön valóban egészséges lenni?
Ha igen, úgy napfürdőzzön, de helyesen!
Vásárolja meg:
Bucányi Gyula dr
egészségügyi tanácsos most
megjelent nagyszerű művét.
Ára csak 95 lei.
Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 900, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
Csekk válaszútleveles magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: A meleg tovább tart, mérsékelt nyugati, délnyugati szél, zápor legfeljebb északon várható.

Három magyarpárti tagja lesz a bihormegyei tanácsnak. Oradea. Saját tud. Tegnap számunkban beszámoltunk a bihormegyei tanácsválasztások eredményéről. A választás eredményéhez viszonyítva, a liberálisokat Bica Lajos szenátor vezetése alatt összesen 15 tanácsos képviseli a megyei tanácsban. A vaidistáknak dr. Popoviciu Péter volt vármegyeifőnök vezetésével 10 tanácsosuk lesz. A Magyar Párt és a Nemzeti Parasztpárt együttes listájával 12 mandátumot kapott. A Magyar Párt részéről dr. Markovits Manó, dr. Gyöngyösi István és dr. Ujfaluassy Sándor kerülnek be a tanácsba.

A ZALAI VÁROSI TANÁCSVÁLASZTÁST S ELHALASZTOTTA A BELÜGYMINISZTER. Saját tud. A zalai városi tanácsválasztás, — mint megírtuk — a megyei tanácsválasztással egy napra, július 25-re volt kitűzve. A belügyminiszteriumból azonban távirati értesítés érkezett Zalaura, hogy most vasárnap csak a megyei tanácsválasztást tartásuk meg, míg a városit csak október 24-én. A városi tanácsválasztás elhalasztása érthető elégedetlenséget keltett a városban, ahol a lakosság indokoltan nagyon is meguntta az évek óta tartó időközi vezetést.

Zürichi zárlat: Párizs 16.12 fél, London 21.71 háromnegyed, Newyork 435.75, Brüsszel 73.35, Milánó 22.97 fél, Amszterdam 241, Berlin 175.60, Bécs 82.65, Prága 15.21, Varsó 82.70, Belgrád 10, Bucuresti 325.

* Felvétel az oradeai Szent József fiúnevelő intézetbe. Az oradeai Szent József fiúnevelő intézet felvesz elemi, Góju liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendszeres bentlakó növendékeket. Egészséges lelki és testi nevelés, gondos felügyelet, naponként többszöri egyéni és csoportos korrepetálás, igen jó ellátás és állandó orvosi felügyelet. A hely biztosítása céljából tanácsos a növendékeket minél előbb eljegyeztetni. Tájékoztatót készséggel küld a Szent József fiúnevelő intézet igazgatója, Oradea, Str. Brătianu 7.

Hat politikai párt tett le a listát a salajmegyei tanácsválasztásra. Zalau. Saját tud. A folyó hó 25-re kiírt salajmegyei tanácsválasztásra hat párt tett le a listát, a következő sorrendben: Liberális párt dr. Lobontiu Emil kamarai alelnökkel az élén; nemzeti parasztpárt Cupcea Péter vikáriussal az élén; Brătianu Gheorghe pártja Puscutiu Auréllal az élén; Román Front (Vaida-párt) Mercea Gheorghe listavezetővel az élén; Magyar Párt gróf Béli Kálmán listavezetővel az élén; és a Nemzeti Kereszténypárt (Goga-Cuza) Popan Vasile listavezetővel az élén. A román pártok Salaj megyében is erdőpróbanak tekintik a megyei tanácsválasztást. Az önálló listával induló magyarság is intenzív propagandát fejt ki a megye községeiben.

Míg egyik gyermekének megmentésén fáradozott, a másik a kutba esett. (Arad.) Poruba-mezőn Kráska Jánosné a kertben dolgozva észrevette, hogy öt éves kislfia, aki egy közeli szilvafára mászott, fejével lefelé lóg az ágról és minden pillanatban leeshet. Az anya, aki mellett a fiúban látszólag két éves leánykája, a kertben át a kisfiúhoz rohant és kimentette életveszélyes helyzetéből. Ezalatt a kislány, aki még alig kezdett járni, a kert végében levő nyitott kuthoz tipeggett és míg az anya kislfia megmentésével volt elfoglalva, beleesett a kutba. Mire a szerencsétlen asszony csaklyát hozott és kislányát kihúzta, már halott volt.

Munkaügyi alfelügyelőt neveznek ki Satu-Marera. Satu-Marera jelentik: Amióta Mudura Ioan munkügyi főfelügyelői minőségben Oradeára helyezték, Satu-Maren csak ideiglenes jelleggel működött a hivatal, amelyet egyébként is alfelügyelőséggé fokozták le. A munkaügyi alfelügyelőségnek eddig nem volt kinevezett vezetője. Mudura Ioan telefonon értesítette a satu-marei munkaügyi hivatalt, hogy e hó végén megérkezik az újonnan kinevezett alfelügyelő, akinek személyéről azonban egyelőre nem nyilatkozhat. Jelenleg Radu delegált alfelügyelő áll a satu-marei hivatal élén.

TRANSZILVÁNIAI KOMMUNISTÁKAT ÍTELT EL A BUCURESTI HADBIRODSÁG. Bucurestiből jelentik: A hadbírótság több napi tárgyalás után tegnap hirdetett ítéletet egy kommunista pörben, amelynek vádlottjai között több transzylvániai fiatalember és leány is szerepeltek. A hadbírótság a per fővádlottját Parvulescu Constantin hétévi börtönrre és tízezer lei pénzbírságra, Goldberger Miklóst kétévi és hathónapi börtönrre és tízezer lei pénzbírságra, Kovács Rozáliát két és félévi börtönrre, Tóth Bertát pedig egyévi börtönrre és tízezer lei pénzbírságra ítélte. Felmentették a vád és annak következményei alól Tóth Albertet, aki vallomásaival értékes szolgálatokat tett a hadbírósnak.

OLASZORSZÁG NAGY VÁROSAI. Rómából jelentik: Olaszországnak hivatalos kimutatás szerint két milliós nagyvárosa van, még pedig Róma, 1,183,441 lakossal és Milánó 1,118,231 lakossal. A százezren felüli lakossággal bíró városok száma 20, míg 74 város lakossága felülmúlja a 10,000-et.

Szünőben van a tifuszi járvány Hunedoara megyében. Deva. Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy a megyében veszedelmes tifuszi járvány pusztított. A járvány most már szünőben van és csak szórványosan fordul elő tifuszos megbetegedés. A megyei tisztifőorvos elhatározta, hogy a kutak vizét a megyében megvizsgálja, mert a jelek szerint ezek okozták a betegség elterjedését.

Zalára ijedt a mennydörgéstől egy asszony. Bucuresti. Saját tud. Tegnap hatalmas vihar szántott végig Tarnava-Mare megye déli részén. Hopecan az utcákat, telkeket elárasztotta a víz. Jibert községben számos ház és gazdasági épület felgyújtott a villámcsapás. Egy Flagner Anna nevű öregasszony annyira megijedt a mennydörgéstől, hogy meghalt.

GYÓGYFÜRDŐK METROPOLISZA

3 hetes pousálkura Budapesten

Vizummentes beutazás Magyarországra, 50 %-os kedvezmény a MAV vonalain. Gyógy-szállodai lakás, teljes ellátás, ültetékek, kiszolgálás, adók, fürdő, orvosi felügyelet, körjáratok és további áranyagok. Leiben fizethetők az

„EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegeológalmi vállalat összes árodájában. — Oradeán: Europa Banca Dacia, Bul. Reg. Ferdinand 9.

Rejtélyes haláleset történt a mezőn. Timișoara. Saját tud. Bóka József huszonnégy éves mehalakultvárosi cipésmester több társával hazakieért egy barátját, mivel ez attól tartott, hogy egyik ellensége leselkedik rá. Bókaék visszatérőben a mezőn mentek keresztül, a cipész — társainak vallomása szerint — kissé hátramaradt, amikor váratlanul lövés dördült el és Bóka szó nélkül a földre zuhant. A fiatal cipész a helyszínen halt meg. Amint később megállapították, fegyvergolyó járta át a szívet. A rendőrség eddigi megállapítása szerint nincsen tisztázva, vajjon öngyilkosság történt-e, vagy pedig lelőtték Bókát. A halálotkozó golyó irányának megállapítására elrendelték a holttest boncolását.

Alaposan tisztít és
nem támadja meg
a fog zománcát.
az

Hirtelen halál. Timișoara. Saját tud. Bil-litz Lipót dr. kereskedő — volt ügyvéd — egy üzleti ügyből kifolyólag annyira felizzotta magát, hogy szívizélhűdést kapott. Cipőüzletében össze-regyott és meghalt. Ötvennégy éves volt.

KIGYULLADT A RAPID POGGYÁSZKÓCSIJA. A Nagykikinda felől érkező Simplon vonat poggyászkocsijából a jimbollai állomáson löngök törtek elő. Az égő vasuti kocsit lekapcsolták a szerelvényről és az állomás személyzete megkezdte az oltási munkálatokat. Amikor veszedelmes tüzet eloltották, az alaposan megrongált kocsit holtvágányra tolták. A tűz okának a megállapítására vizsgálatot indítottak.

Zsírosszódát ivott egy oradeai fiatal munká-leány. Saját tud. Petró Erzsébet Sfantul Josif-u. 33 szám alatt lakó 15 éves munkáseány, szerdán reggel öngyilkossági szándékból zsírosszódát ivott. A mentők beszállították a közkörházba, ahol első segélyben részesítették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes. Tettének oka családi veszekedés.

A cipőárak emelkedése várható. Bucurestiből jelentik: A belvárosi bórnyarak ismét nyersbőrhiánnyal küzdenek. A vágások a nyári hónapokban csökkentek, viszont az import nehézségekbe ütköztek. Ennek következtében a nyersbőr-árak szilárdulnak, ami kihatással van a készbőr-árak alakulására is. A cipőgyárosok szerint az esetben, ha a bőr-árak tovább emelkednek, a cipő-árak további emelkedésére is rövidesen sor kerül, mert a nyersanyagárak és a munkabérek emelkedése elkerülhetetlenné teszi ezt. A cipő-árak emelkedése annyiban is valószínűbb, amennyiben az utolsó év folyamán a talpbőr-árak 80—90 százalékkal, az antilop-bőr 100 százalékkal, ugyanakkor a készcipő-árak emelkedése tíz százalék körül mozog.

Három helyen csapott le egy községben a villám. Satu-Mare. Saját tud. Ardec község szorgalmas, istenfélő népe az idén szomorúan várta a betakarítás idejét. Határukat április 16-a óta messze elkerülték az esőfellegek. A kapásnövény s a konyhakert nagy része teljesen elszáradt. Ha esett is néhány csepp eső, csak arra volt jó, hogy az ut porát leverje. Tegnap reménykedve nézték az eget, ahol sötét, kiadós esőt ígérő fellegek gomolyogtak. Ez az eső azonban újabb csapást hozott rájuk. Délután két óra körül hatalmas vihar kerekedett, majd megnyiták az ég csatornáit és ömlött a víz, mintha dézsából eresztették volna. Egyes helyeken jégeső verte a határt s elpusztította, amit a szárazság meghagyott. A villám három helyen csapott le a faluban és a határban. Először Merk István gazdálkodó csűrjébe ütött bele borzalmas csattanással s az épületet felgyújtotta. A csűr a bent felhalmozott takarmánnyal a lángok martalékaul esett. A szőlőhegyen Stander György borházát gyújtotta fel a villám: ez is porig leégett. A harmadik villámcsapás a kaszálón történt, ahol egy szénakazal égett el az utolsó szálig. A vihar Viile-Satumarci is elérte, itt mogyoró nagyságu jégdarabok estek s alaposan megritkították a gyönyörűnek ígérkező szőlőtermést. Emberáldozata szerencsére nincsen a borzalmas erejű viharok.

Felvétel a radnai asszisi Szent Ferenc Leányai betegápoló nővérek rendjébe. Asszisi Szent Ferenc leányai rendjébe felvételt nyerhetnek mindazon hajadonok, akik 15 életévüket betöltötték, Istennek akarják szentelni életüket és a betegápoláshoz hivatást éreznek. További felvilágosítással a tartományfőnöknő szolgái. Levelek a következő címre küldendők: Surori de Caritate St. Francis de Assisi, Radna, Str. Avram Iancu, No. 23, jud. Arad.

Kávéházakban, vendéglőkben kéri mindent a „MAGYAR LAPOK”-at.

Izgalmas hajszája és veszedelmes közelharc után elfogták az Okirályság rettegett banditáját

Különös előszeretettel támadta meg a monopólihivatal és a nagyvállalatok gépkocsijait, de templomrablások is terhelik a lelkiismeretét

București. Saját tud. Chisinauból jelentik: A lapusnai csendőrök csendőrei hosszas hajszája és izgalmas közelharc után elfogták Manole Putuleacot, a hírhedt utonállót, akit többrendbeli büncselekményért életogytiglani kényszermunkára ítélték, de aki 1936 szeptemberében megszökött a doftanai fegyházból s aztán csaknem egy éven át garázdálkodott Moldva és Basarabia különböző vidékein.

Néhány héttel ezelőtt már nyomára bukkantak a csendőrök s egy erdőségi viaskodásban elfogták, de a banditának ismét sikerült megszöknie. Néhány nappal ezelőtt a csendőrök arról

értesültek, hogy Gutuleac Draguseni községben, Andrei Loxovschi gazdaember házában rejtőzködik. A csendőrök körülvették a házat, de csak hosszas kézitusa után bírták az utonállót elfogni. Rejtékhelyén egész kis fegyver- és lőszerraktárt találtak. Gutuleac elmondta, hogy székese óta hány utonállást és betörést követett el. Különös előszeretettel támadta meg a monopólihivatal és a nagyvállalatok gépkocsijait, de foglalkozott templomrablással is. Vallomásaiban előadta, hogy egy Bujor községbeli Dobos nevű falusi ember ellopította neki a lőszereket. Dobost letartóztatták, Gutulescut vasraverve visszavitték Doftanába.

NAGY TÜZEK AZ OKIRALYSÁGBAN.

București. Saját tud. Ploestiből jelentik: A Creditul Minier szondától a falun keresztül vivő fakuravezetékek kigyulladtak. A tűz továbbterjedt a házakra és több épület martalékául esett. A tűz a mezőn dolgozó kaszások hanyagsága folytán következett be, akik égő gyufát dobtak a vezetékbe. A kár megüti a hárommillió leit. — Tancred Constantinescu buiteal birtokán is tűz tört ki. Leégett egy mintegy harminc vagonnyi szalmakazal és elégett egy cséplőgép. A tüzet itt valószínűleg gyújtogatás okozta. Az arges megyei Dumitruti községben tűzvész dühöngött. Őt gazdaság, származás állat eset áldozatául.

MEGHALT EGY VILÁGHIRŰ TENORISTA. Newyorkból jelentik: Nicola Zerona, a híres tenorista, a Metropolitan tagja, aki Caruzzo vetélytársa volt, szerdán meghalt.

A villám megölte a pásztor és megbénította feleségét. Timișoara. Saját tud. Vlad Ilie babsai pásztor a feleségével együtt hirtelen kerekedett viharban egy fa alá menekült. Villámcsapás érte azt a fát és amikor a vihar elvonult, a fa alatt holtan megtalálták a pásztor, mellette pedig megbénulva a feleségét. A villámcsapás megölte a pásztor és az asszonyt is érte, aki egyideig eszméletlenül feküdt, majd amikor magához tért, ott látta maga mellett a férje holttestét. Az asszony mindkét lábára megbénult és elvesztette a beszélni képességét. Vladnét a lugoji kórházba szállították.

A spanyol nemzeti kormány új elnöke Berriában Képünk a berlini pályaudvaron készült, ahol hivatalosan fogadták Francoék nagykövetét, aki a képen középen, hajadonfővel látható.

Titokzatos gyújtogató, aki előre bejelenti tettét. Sopronból jelentik: Hegykő községben az elmúlt éjszaka a házak falain kézzel írott falragaszok jelentek meg, amelyekben figyelmeztették a község lakóit, hogy valamelyik épületet fel fogják gyújtani. A gyújtogató, aki magát munkanélkülinek jelzi, versben adja tudtul, hogy melyik épületet gyújtja fel. Reggel aztán a megjelölt helyen Árki Lajos gazda pajtája kigyullt. A tűz a nagy szélben gyorsan terjedt és bár a soproni, eszterházi és petőfházi tűzoltóság egyesült erővel, motoros fecskendőkkel igyekezett a tüzet eloltani, hat lakóház és tizennyolc gazdasági épület leégett. Ezenkívül sok baromfi és takarmány is a tűz martaléka lett. Az anyagi kár 60 ezer pengő. A csendőrség erélyes nyomozást indított a gyújtogatók kézrekerítésére. Sopron vármegyében ez már a második eset, amikor a tüzet bejelentették.

MEGSZÜNT KINA LEGRÉGIBB ÚJSÁGJA. Pekingből jelentik: Kina legrégebbi újságja, a Peiping Bao, nemrégiben jelentette be megszűnését. A Peiping Bao első száma Krisztus után 402-ben jelent meg. Szukung, a kínai könyvnyomtatás feltalálója adta ki a lapot. 1810 óta mint hetilap jelent meg Kina legrégebbi újságja és különös jelentőséget tulajdonított megjelenésének az, hogy a Saleng-párt politikai nézeteit képviselte.

* Internátusi felvétel. A brașovi római katolikus főzsinárium internátusa a jövő 1937-38. iskolai évre tanulókat elfogad. Fővilágosítással szolgál az internátus felügyelősege: Brașov, Liceul rom. cat.

Halálozás. Modi István 63 éves korában meghalt. Temetése folyó hó 23-án, pénteken délután 5 órakor lesz a Str. Dreapta 4. számú háztól az olosighi temetőbe. (Caritas.)

Sidy Terezy 92 éves korában elhunyt. Temetése péntek délután 6 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”)

* Idősebb embereknél, kiknek székletéte rendellenes és fájdalmas, sokszor már napi 3-4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűvíz is meghozza a normális bélkiürülést és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést biztosít. Az orvosok ajánlják.

SZÍNHÁZ

A Szibill szabadtéri előadásának hatalmas sikere

Szerdán este operett szerepelt a Thália színtársulat szabadtéri előadásának műsorán. Jakobi Viktor nagyoperettjét, a Szibillt mutatta be a színtársulat olyan színvonalas előadásban és rendezésben, olyan megkapó és pazar kiállításban, amilyent csak valóban fővárosi produkciókban lehet elképzelni.

Az idő is kedvezett. Holdfényes júliusi est kékllett a város felett és 9 óra tájban hatalmas embertömeg indult a városból a sporttelep felé. Zsufolt villamosok, taxiutók és kocsik beláthatatlan sora viszi a közönséget. Az esemény-számba menő szabadtéri előadások híre bejárta a várost és a Szibill előadását olyan tömeg taposolta végig, amely messze felülmúl minden várakozást. Képviselve volt a közönség soraiban a város társadalmának minden rétege és kellemes feltűnést keltett, hogy román társadalmi előlétségek is nagyszámban jelentek meg az előadáson.

Kévessel 9 óra után kezdődött az előadás, amely művészi játékban és kiállításban a Thália színtársulattól egyébként már megszokott színvonalas előadásokat is messze felülmulta. Az artisztikusan felépített és művészi ízléssel dekorált szabadtéri színpad már monumentális arányaival is lenyűgözöen hat és pazar szépséggel tárul a közönség elé, a reflektorok sugárzó fényözönében. A nehéz azönyvegekkel díszített orosz hangulatot árasztó stilizált díszletek fölött a cári Oroszország lobogóit lengeti a szél s a sötét háttérben kigyulladnak a transzparens izzó tűz-betűi: „Moszkva 1910”. A zenekarból felharsan a Szibill finoman áradó melódiája, amely már az első percekben megteremt a színpad és a hatalmas teret betöltő közönség között azt a lenyűgöző hangulatot, amely az egész előadás alatt egyetlen pillanatra sem szűnt meg uralkodni.

Szibill szerepét Solymosán Magda játssza. Tisztán szárnyaló énekhangja, üde áradással tölti be a teret, finom egyéniségével, dekoratív megjelenésével uralkodik a színpadon; színes játéka sugárzó életet és lendületet diktál. Solymosán Magda mellett Úrmócsy Magda elegáns megjelenésével, finoman árnyalt énekhangjával, Stefanidesz Ily jó kedvtől csattanó vidám játékaival, pompás humorával és nagyszerű táncszámaival ül az első sorban.

A férfiak közül az imponáló megjelenésű, előkelő játéku Jeney János, a szép hangú és férfias Homm Pál, a bőven áradó humorral mókázó Fülöp Sándor, továbbá Tompa Sándor, Deési Jenő és Csóka József kabinetfigurái és vidám játéka ad színt és lendületet az előadásnak. De iluziót keltő, színpompás s az egyes jelenetekben nagyszerű tömeghatást kelt a hatalmas statisztéria is. Tebán János és Topán Lulu lélekzetaláítóan remek táncbetéte valóságos élményt jelent.

A nagyszabású és ötletes rendezés munkájáért minden elismerés megilleti Gróf Lászlót, az előadás főrendezőjét. A zenekart Stefanidesz József vezette kulturált és vérbeli muzsikuss fölényes biztonságával. (M. T.)

HETI MŰSOR:

Pénteken este 9 órakor a II. Carol sporttelepen szabadtéri előadásban: **Liliom**. Molnár Ferenc külvárosi legendája, Kacsóh Pongrácz kísérezzenével, Kádár Imre rendezésében. Leszállított olcsó helyárakkal. Helyárak: 25, 40 és 50 lei.

Péntek délután 5 órakor a színházban: **Meseáruház**. Olcsó helyárakkal.

Szombaton délután 5 órakor a színházban: **Meseáruház**. Olcsó helyárakkal.

Szombaton este 9 órakor a II. Carol sporttelepen szabadtéri előadásban: **Az Ember tragédiája**. Madách Imre halhatatlan remekműve. Kádár Imre rendezésében. Erkel kísérezzenével. 70 tagú, 100 tagú statisztéria. A Sztárai vegyeskar közreműködésével. Leszállított olcsó helyárakkal. Helyárak: 25, 40 és 50 lei.

Vasárnap délután 3 órakor a színházban: **Meseáruház**. Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 6 órakor a színházban: **Jöj-jön eisején**. Vigjáték újdonság, olcsó helyárakkal.

KÖZGAZDASÁG

Bizakodó hangulattal újra megnyílt a bucuresti tőzsde

Bucuresti. Saját tud. Négynapi szünet után, szerdán újra megnyílt a bucuresti tőzsde és a lapok feljegyzik, hogy a tőzsdén rég nem lehetett annyi élénkséget és az értékek oly szilárdságát tapasztalni, mint ez alkalommal. Ugy az állam-papírokkal, mint az ipari, petroleum és bankértékpapírokkal számos üzletet kötöttek. Szinte az egész vonalon értékelkedés volt tapasztalható.

Tőzsdéi körökben ezt az ország gazdasági fejlődésébe vetett hit egyre jobban való megszilárdulásának, azután az új termésnek lehet betudni, amely ellentétben az előző hirtelleg, elég jó: to-

vábbá a diszponibilis tőke bőségének és végül azon intézkedéseknek, amelyeket a Banca Nationala fogantatosított a valutáris korlátozások könnyítésére.

ÚJ ÉRTÉKVISZONY A FRANCIA FRANK ÉS AZ ANGOL FONT KÖZÖTT

Párizsból jelentik: A Francia Bank aranykészletének — a frank 43 milligrammos aranyértékének alapul-vételével történt — újraértékelése után, a fontsterling árfolyama 112.5. Ezt az értéket a font tényleges árfolyama már is jóval meghaladja.

Kirendeltséget állítanak fel országrésziünk gabonakereskedői Constantában

Szigorú intézkedések történtek a vasúti visszaélések megszüntetésére

Oradea. Saját tud. A jóminőségű ardeali, banati és crisvidéki búzából évenként 15—20 ezer vagonnal szállítanak külföldre, részben a tengeren Constantan keresztül, részben pedig vasuton a különböző határállomásokon át.

A szállítások nagyrésze azonban tengeren történik és így az ország nyugati részén lakó gabonakereskedők bevagonirozott tétéleit a vásárlók képviselői Constantában veszik át. Országrésziünk és a Banat gabonakereskedőinek mindig nagy nehézséget okozott az, hogy amikor a külföldi vásárlók nem találták megfelelőnek a leszállított árut, akkor mindig a kereskedő illetékes gabonatőzsdéje volt hivatott megállapítani az esetleges különbséget. Így többször megtörtént, hogy a vevő Constantában tudnivalókat találja az árut. Ilyen esetekben, ha például Oradeáról történt a szállítás, akkor a búzából az oradeai tőzsdéhez küldtek mintát a nedvesség megállapítására. Amíg a minta Constantából Oradeára érkezett és a bíráló bizottságot összehívták, a minta már régen megszáradt.

Az okiráltságbeli gabonakereskedők érdekeik védelmére már régebben szövöttek és ez a szövetség természetesen csak a 6 érdekeiket védi.

FŐKÉNT A KISKERESKEDŐK KÁROSODNAK

Különösen a kisebb tételben szállítóknak okozott országrésziünkben nagy nehézségeket a kikötő távoli fekvése. A nagykereskedőknek meg van a lehetőségük arra, hogy képviselőiket kiküldjék az átvételhez és átadáshoz.

Országrésziünk és a Banat kereskedői a tőz-

dei központokon megbeszéléseket tartottak és sérelmes helyzetüket beadványban tárták fel a Romániai Gabonakereskedők és Szállítók Országos Szövetségénél. A beadvány azonban eredménytelen maradt s azért gabonakereskedőink a tőzsdékkel karöltve elhatározták, hogy július 26-iki kezdettel az ardeali, banati és crisvidéki kereske-

Nagyarányban növekedtek a cégbejegyzések

Sok az élelmiszerrrel foglalkozó kisegyszisztencia. Fejlődés a textiliparban

Bucurestiből jelentik: Az „Argus” beszámoló arról, hogy a bucuresti kereskedelmi és iparkamara céghivatalánál az idén feltűnő sok cégbejegyzés történt.

Újév óta kétezer egyéni és több, mint négyszáz társaságot jegyeztek be,

tehát annyit, mint a múlt év egész folyamán. Ebből a jelenségből az ipari és kereskedelmi élet fellendülésére lehet következtetni. Érdekes volna a bejegyzett cégek alaptőkét ismerni, de a bucuresti kamara nem kéri a tőke bevallását, társaságok szerződése pedig nem tünteti fel megbízhatóan a vállalatba ténylegesen befektetett tőkét. A kereskedelemben

a legtöbb bejegyzés az élelmiszer szak-

Biztos pusztulása
a svábhogoraknak

SVABOLIN

dőknek közös kirendeltséget állítják fel Constantában, amelynek hivatalnokjai elintézik az átvételt, az átadást és az esetleg felmerülő különbségeket, nehézségeket.

AZ ALLOMASFŐNÖKÖK SZEMÉLYESEN FELELŐSEK AZ ARÚBT

Másik állandóan előforduló eset az, hogy az itt feladott, lemért és lepecsételt vagonokból a constantai méréskor rendszeresen hiányzik 100—300, néha még 1000 kg. búza is. A gabonakereskedők átiratban kérték a CFR vezérigazgatóságát, hogy indítson szigorú vizsgálatot abban az irányban: hol történik visszaélés. A CFR vezérigazgatósága nyomban intézkedett és ezúttal a feladó- és átvételező állomás főnökét személyesen teszi felelőssé az árukért. Ezzel a gabonakereskedők elérik azt, hogy pontosabban végzik a mérlegelést a be- és kirakodásnál és a vasut szigorúbb ellenőrzést gyakorol a visszaélések megszüntetésére.

A HATÁRÁLLOMÁSOKON IS LEMÉRIK A GABONASZÁLLÍTMÁNYOKAT

Nem egyszer megtörténik az is, hogy a szárazföldön — például Ausztriába — szállított vagonokból is hiányzott, amikor a vásárló megmérte. Ezen a helyzeten úgy próbálnak segíteni, hogy ezúttal az összes közbeeső határállomásokon lemérik a szállítmányokat.

mában történt, az iparban a textilszak-

mában.

Az élelmiszerrel foglalkozó kereskedések bejegyzése arra mutat, hogy a tőkeinvestíció nem áll arányban a cégbejegyzések nagy számával, mert az élelmiszerüzlet minimális befektetést igényel.

Jó termés kilátások Salaj megyében. Zalaújváros. Saját tud. Az öt hetes szárazság utáni hó eszések lényegesen megjavították a terméshelyzetet Salaj megyében, úgy hogy a búza, rozs, valamint árpa-termés közepes jónak mondható. A cséplés az egész megye területén a befejezéshez közeledik. Az új búza már meg is jelent a piacon, az ára azonban még nem alakult ki.

Ujdonság!

Dr. Scheffler János:

A SZERZETESI ÉLET

KATEKIZMUSA

Rövid és könnyen érthető vezérkönyv a szerzetesjelöltek és újoncok, a fogadalmások, a szerzetes-előjárók és lelkivezetők számára mindarról, amit a szerzetesi élet egészéről tudniuk kell.

Az Egyházi Törvénykönyv összes szerzetesi kánonait és a legújabb rendelkezéseket is feldolgozza a szerző. Biztos útmutatást és irányítást ad a szerzetesi élet minden kérdésében: jogi, erkölcsi, aszkétikus és kormányzati szempontból. Egyetlen ilyen mű magyar nyelven. Beutértes fargymutatója könnyen eligazít használatában.

Ara: 140 Lei és portó.

Megrendelhető könyvszállítunknál.

Amerika legújabb közellen-sége: Al Brandy

Hirhedeibb és kegyetlenebb elődeinél az új gangszetervezér

Newyorkból jelentik: Amerika detektívjei, a híres „G-man”-ek egész serege üldözi már hónapok óta a középnagy államok új „első számú közellen-ségét”: Al Bradyt, az egykori indianai farmerfiút. Szörnyű bűnlajstroma alapján Dillingerhez, az egykori banditavezérhez hasonlítják őt Matt Leach, az indianai rendőrség főnöke, aki annakidején kitartó üldözője volt Dillingernek is — s most egyik legfőbb irányítója a Brady-ék ellen indított elkeseredett hajtóvadászatnak.

Az Egyesült Államokban egyre ismertebb lesz Al Brady és elvetemült társainak neve. A banda egyelőre három tagból áll, de „munkájuk” így is az egész rendőrhadsereg mozgósítását tette szükségessé.

A hírhedt banda hallatlanul vakmerő módon bankrablásokat, gyilkosságokat követett el

Indiana, Illinois és Ohio államokban. Brady mindenfelé úgy nyilatkozik, hogy tetteivel el akarja homályosítani Dillinger és Al Capona „dicsőségét”, akik — szerinte — csak uttorók

voltak a gangszterizmus terén. Silány kezdők. Brady és bandája csakugyan

még Dillingeréket is felülmulja abban, hogy a legnagyobb hidegvérrel és elvetemültséggel pusztítja azokat, akik utjukban állanak.

Halottak, sebesültek, kifosztott bankok, ékszerüzletek jelzik a rablók útját, akik olyan rövidhullámú rádiókészülékekkel rendelkeznek, amellyel kihallgatják a különböző rendőri állomások leadásait. Számos modern gyorsjaratú autók vannak, amelyekben percenként 900 golyó leadására kész gépfegyvereket szerelhetnek.

A banda mindenkor pontos haditerv alapján dolgozik. Napokkal előbb kiszemelik a bankot, pontosan kitanulmányozzák a helyzetet s a rablást percek alatt végrehajtják, miközben gyilkos golyózáppal árasztják el a környéket.

Bradyt és két társát nemrég egyszer már elfogták, de sikerült megszökniük a börtönből. A vakmerő banda körül azonban újra szorult a hurok

SPORT

Létszámemelés helyett...

Két tizes csoportra osztották a nemzeti bajnokság mezőnyét

Húsz egyesület lesz az első osztályban

Bucurestiből jelentik: A Consiliul Federal szerda esti ülésén foglalkozott a bajnokság egyes csoportjaiban résztvevő egyesületek létszámegállapításának kérdésével. A döntés méltán kelt meglepetést, mert a régi létszám helyben hagyása, vagy felemelése helyett a legfelsőbb sporthatóság ismét kettéosztotta a Nemzeti Bajnokság csoportját és a jövőben két csoportban játszanak az egyesületek. Egy-egy csoportnak tíz-tíz tagja lesz és a bajnokok a országos bajnoki címért. A régi tizenkettős létszám helyett tehát a jövőben húsz elsőosztályú egyesület lesz. Új egyesületek az első osztályban az egyébként is bekerült Phoenix és Sportul Studentesc csapatain kívül a B) liga nyugati és keleti csoportjainak első, második és harmadik helyezettjei, vagyis az Olimpia (Satu-Mare), Jiul (Petrosani), Vulturii (Lugoj), ACFR (Brasov), DUG (Brăila), Dragos Voda (Cernăuți). A két csoport egyesületeit a

következésképpen osztották be:

A) CSOPORT: FC Rapid, CAO, AMEFA, Victoria, Chinezul, Unirea-Tricolor, DUG, Olimpia, Phoenix, Jiul.

B) CSOPORT: Venus, Ripensia, Gloria, Universtatea, Crisana, Juventus, Sp. Studentesc, Dragos Voda, Vulturii, ACFR.

Megváltoztatták a B) liga beosztását is. A két csoportban ezután nem 13—13, hanem 12—12 csapat játszik a következő beosztás szerint:

A) CSOPORT: Macabi (Bucuresti), Franco Romana (Brăila), Craiu Iovan (Craiova), Tricolor CFVP, DVA (Galați), Textila (Iasi), Victoria (Constanța), Sporting (Chisinau), Iahn (Cernăuți), Hetmanul Luca Arbore (Radauti), Gloria CFR (Galați), Telefon Club.

B) CSOPORT: CAMT (Timisoara), Mures (Tg.-Mures), IAR (Brasov), Rovine Grivița (Craiova), Soimii (Sibiu), Unirea (Alba-Iulia), Staruța (Oradea), CFR Simeria (Simeria), Victoria (Carei Mare), UDR (Resița), Tricolor (Baia-Mare), SGS (Sibiu).

Zajlik a vivó-világbajnokság...

Botrányokkal tarkított küzdelmek után Olaszország nyerte meg a férfi törccsapatversenyt

Párizsból jelentik: A vivó világbajnoki verseny harmadik napján, szerdán reggel 8 órakor a férfi tör egyéni verseny selejtező mérkőzéseit kezdték meg. Az első fordulóban mind a hat magyar versenyző: Bay, Hátszegi, Maszlay, vitéz Ujfalussy, Gerey és Zirzy, igen jó vivással általános feltűnést keltve, tovább jutott. A második fordulóban különösen jól vivott Zirzy és Gerey. Rajtuk kívül tovább jutott még Hátszegi és Ujfalussy. Kiesett Maszlay és Bay.

Az első alkalommal kiírt vivóvilágbajnoki verseny második világbajnokságát, a tör-csapatversenyt Olaszország nyerte Franciaország ellen. Az izgalmas és botrányokkal tarkított küzdelmek során az olasz csapat 8:8 egyéni győzelem mellett, több tussaránnyal, 60:62 arányban szerezte meg a győzelmet. Sorrend: 1. Olaszország 6 ponttal, 2. Franciaország 4, 3. Ausztria 2, 4. Németország 0 ponttal.

TANQUEREY—CZUMBEL

A TÖKÉLETES ÉLET ASZKETIKA és MISZTIKA

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályán. Kétúró utmutató papok részére a lelkek vezetéséhez. Szerzeteseknek elsőrendű segítői és lelki élet elmélyítéséhez. A keresztény élettelosségre törekvő világiaknak nélkülözhetetlen. Tudományos értéket könnyed és kellemes stílusa, világos és gyakorlati szerkesztése egyben emeli. A több mint ezer oldalas könyv, amely finom indiai papíron készült és azért alig nagyobb egy nagyobbajta imakönyvnél —

Ára: 230 lei

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén a Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5

Aprohírdetések

Aprohírdeterek díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb aprohírdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Alkalmazás

Gyógyszertár
vezetéséhez diplomás kisasszony kerestetik. Cím: Gyógyszertár, Gepiu, jud. Bihor.

Jól főző
megbízható mindenest augusztus 1-re felveszek. Oradea, Str. Petőfi 10. szám.

Önálló
csecsemőgondozónő keresek azonnalra. Oradea, Str. Wilson 9-a.

Varrólányok
és segéd konfekciós munkára felvétetik — Pappnál, Oradea, Reg. Carol 19. szám.

Mindenes szobalányt
azonnal felveszek. Oradea, Str. Ciorogorii 15., földszint 1. balra.

Lakás

2 szobás
modern lakás kiadó. Oradea, Str. Delavrancea 10. szám.

Butorozott szoba,
utcai, különbejárattal kiadó. Oradea, Str. Scoala 10. szám.

Központban
egy uri 4 szobás modern magánház szeptember 1-től kiadó. Értekezni Nagy cipész, Oradea, Regele Ferdinand 47. szám alatt.

Kiadó
3 szobás modern lakás augusztus 1-re. Oradea, Lahovári-utca 8.

Egy udvari
szoba-konyhás lakás kiadó augusztus 1-re. Oradea, I. G. Duca 23. Értekezni lehet 4. sz. alatt.

Oktatás

Lápossv Erzsébet zenetanár
tanít fiú és leány gyermekeket 5 éves kortól kezdve. Oradea, Str. Simion Stefan 20.

Csávossy Elemér S. J.:

A szeretet titka

Az eucharisztikus évre készült szentbeszéd, utasítások — triduumok lelkizvoklatok, missziók — szentórák tartására.

Ára 110 lei és portó.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Adás-vétel

Gyermekkoszt
jó állapotban, veszek. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó
alig használt két cserépalkálya. Megtekinthető délután 4—6 között. Oradea, Str. Sincai No. 6.

Aki
házat, birtokot, szőlőt, malmot, üzletet eladni, venni szándékozik, keresse fel Popovics Irodát, Oradea, Str. Vlahuta 6. Telefon: 167.

Eladó házhely
Str. Beniamin Costache Str. Jonescu sarkán. Értekezni: Str. Jiga 50 Oradea.

Eladó
két gyermekágy, Antal, Oradea, Strada Aurel Vlaicu 35. szám.

Hülönfélé

Találtatott egy disznó,
Oradea, Str. Nicu Filipescu No. 7. Igazoltt tulajdonosa átvetheti.

Órá
olcsón és jóállás mellett javít dr. Bárdos, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 15-a.

Magánvizsgáló,
javítóra nyelvekből és matematikából nagy praxissal tanerő, kitűnően előkészít. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Biztosan megszabadul
a sváb és ruszli bogaraktól, hangyáktól, stb., ha „Neotox” bogáritószeret használ. Kapható minden szaküzletben. Megrendelhető: Ajtay gyógyszerárban, Oradea, Str. Vlahuta No. 46. Még minden vevő meg volt elégedve hatásával.

Tarján
órás és ókszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítások szakszerűen készülnek.